

Indholdsfortegnelse

1. Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion	3
2. Forrum og møblering af forrum	6
3. Møblering af celler	7
4. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter	9
5. Andre forhold	10
6. Sager til gennemsyn	10
6.1 Regelgrundlag	12
6.1.1 Tilbageholdte og domfældte	12
6.1.2 Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004	14
6.2 Belæg	16
6.3 Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.	18
6.4 Udskrift af kriminalregistret	21
6.5 Lægeundersøgelse	22
6.5.1 Formuleringen af konklusion i lægeerklæringen (dagsbefalingens bilag 1)	26
6.6 Visitation	28
6.7 Tilsyn med berusere mv.	30
6.8 Løsladelse	33
6.9 Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte	34
6.10 Afsluttende bemærkninger til rapportgennemgangen	35
Opfølgning	35
Underretning	35

Den 25. august 2006 foretog jeg og to af mine medarbejdere inspektion af detentionen i Narsaq. Inspektionen udgjorde en af i alt otte inspektioner i Vest- og Sydgrønland i sidste halvdel af august måned 2006 hvor to anstalter for domfældte og seks detentioner blev inspiceret.

Jeg har tidligere den 15. oktober 1993 besigtiget detentionen i Narsaq.

Stationsleder, vicepolitikommissær Ib Lennert Olsen var til stede under inspektionen.

Under inspektionen bad jeg om kopi af detentionsblanketter mv. vedrørende de sidste ti berusere der var blevet anbragt i detentionen forud for tidspunktet for varslingen (den 13. juli 2006) af inspektionen. Jeg bad endvidere om materiale vedrørende de sidste ti personer som forud for denne dato var blevet anbragt i detentionen (hovedsagelig) af andre grunde end beruselse.

Jeg har nedenfor under pkt. 6 gennemgået det materiale som jeg har modtaget.

Jeg har efterfølgende – i forbindelse med min gennemgang af materialet – bedt om og modtaget kopi af anholdelsesprotokollen for perioden 1. juli 2005 til 1. september 2006.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til politiet i Narsaq, Grønlands Politi, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion

I brev af 5. november 1993 som blev skrevet efter besigtigelsen den 15. oktober 1993 (j.nr. 1993-2397-629), anførte ombudsmanden følgende om de fysiske forhold i detentionen mv.:

”Den 15. oktober 1993 foretog sekretariatschef Lennart Frandsen inspektion efter bestemmelsen i § 3, stk. 3, i instruks for Folketingets Ombudsmand, af arrest/detentionslokalerne i Narsaq. Vicepolitimester Jørgen Meyer, politimesteren i Grønland, var tilstede under inspektionen.

1. Detentionslokalerne, der er taget i brug i begyndelsen af 1993, er beliggende i tilslutning til stationslederens tjenestebolig. Til detentionen er der adgang gennem et stort forlokale, der anvendes ved visitation og til opbevaring af anbragtes ejendele.

Fra forgangen er der adgang til et forholdsvist stort fælleslokale i tilslutning til tre celler. Fælleslokalet er forsynet med et lille køkken (komfur, vask, køleskab, overskab med lidt køkkenudstyr mv.). Lokalet er helt uden møbler. Gulvet er af linoleum. I fælleslokalet såvel som i cellerne er der gulvvarme.

Der er separat baderum og toilet af meget høj standard.

2. De tre celler er på hver ca. 6 m². Midt på gulvet er et afløb med rist. I den ene celle mangler rist. Der er intet møblement i cellerne, men blot to vinylbetrukne madrasser og to tæpper. Der er således ikke tale om en forhøjning som briks.

Cellerne er forsynet med et relativt stort vindue med panserglas.

3. Der er etableret lytte/kaldeanlæg fra cellerne til politistationen. Der er forholdsvis kort afstand mellem arrest/detentionslokalerne og politistationen.

Der er etableret tv-overvågning i cellerne. Kameraet er placeret i loftet. Overvågningen blev demonstreret på politistationen. I stationslederens bolig findes også en skærm, der blev forevist. For én celledes vedkommende kom der ikke noget brugeligt billede. Det skyldes, at der ikke var lys i cellen, fordi en skodde var lukket for vinduet.

Cellerne og fælleslokalet er forsynet med en røgdetektor, der kan aktivere en alarm på taget (lyd og lys).

Naboerne til arrest/detentionslokalerne er efter det oplyste orienteret om betydningen af røgalarmen, og brandvæsenet er forsynet med nøgle til lokalerne.

Der er ikke i cellerne nogen form for fremspring, der er tjenlige ved selvmordsforsøg. Kaldeanlægget er således forsænket således, at det flugter med væggen. Termostatventilen til de enkelte celler er anbragt højt i fælleslokalet.

4. Anholdelsesprotokollen fra den 1. januar 1993 til den 14. oktober 1993 blev gennemgået.

Der har i denne periode været anbragt i alt 89 personer i arrest/detentionslokalerne.

Den tidsmæssige udstrækning af anbringelserne giver ikke anledning til bemærkning.

Gennemgang af anholdelsesprotokollen giver i det hele ikke anledning til bemærkninger.

5. Under besigtigelsen anbefalede sekretariatschefen, at fælleslokalet blev forsynet med et møblement (et bord og et par stole) navnlig af hensyn til anbragte, der har ophold i arrest/detentionslokalerne gennem længere tid. Stationslederen var enig i, at der burde møbleres lidt. Han oplyste, at den manglende rist i den ene celle snarest ville blive sat i. Senere bekræftede stationslederen overfor sekretariatschefen, at risten nu var sat i.

Inspektionen giver i øvrigt ikke anledning til bemærkninger.

6. I tilslutning til besigtigelsen af de nye arrest/detentionslokaler besøgte sekretariatschefen den gamle detention. Besøget bekræftede til fulde det, jeg udtalte i skrivelse af 23. oktober 1990 til Justitsministeriet om, at forholdene i denne detention var uforsvarlige.”

Umiddelbart synes forholdene ikke at være væsentligt ændret siden rapporten af 5. november 1993 blev skrevet.

Detentionslokalerne og forrummet er fortsat nogle rigtigt fine rum uanset den tid som er gået siden besigtigelsen i 1993.

Der er ingen mulighed for indkig i de to af detentionsrummene der ligger højt i forhold til terræn. Heller ikke det tredje rum er det muligt at kigge ind i fra klipperne ud for gavlen af detentionsbygningen. Det skyldes at vinduet i dette

detentionsrum er forsynet med en form for film som lader dagslyset slippe ind, men som forhindrer indkig.

I detentionens ”entre” stod der på inspektionstidspunktet otte ekstra madrasser. Stationslederen oplyste hertil at mange tilbageholdte mv. efterspørger mere end en madras.

Hvad møblering af celler og forrum angår, henviser jeg til det som jeg har anført nedenfor under pkt. 2 og 3.

Efter pkt. 1.5.3 i politimesterens dagsbefaling af 20. april 2004 skal den automatiske brandmelderfunktion afprøves mindst en gang om måneden, og resultatet heraf skal indføres i en blanket (dagsbefalingens bilag 3).

I detentionen i Narsaq findes brandmeldercentralen i et særskilt aflåst rum i tilknytning til forrummet. Den liste over afprøvning af brandmelderfunktionen (bilag 3 til dagsbefalingen) der var sat op i rummet, viste at brandmelderfunktionen var afprøvet i overensstemmelse med dagsbefalingen.

Dette tager jeg til efterretning. Hermed adskiller detentionen i Narsaq sig fra de fleste andre detentioner som jeg har inspiceret i 2003 og 2006.

Den sidste afprøvning var ifølge listen foretaget den 22. august 2006.

Efter pkt. 1.1 i dagsbefalingen skal arrester og detentioner, herunder fælleslokaler, holdes i en tilfredsstillende rengøringsmæssig stand.

Også disse forhold var i detentionen i Narsaq fuldt ud tilfredsstillende.

2. Forrum og møblering af forrum

Folketingets Ombudsmand oprettede i forbindelse med min forrige inspektionsrejse i Grønland i 2003 en selvstændig generel sag om (bl.a.) møbleringen af forrummene i de grønlandske detentioner og et sparsomt møblement i de enkelte detentionslokaler (j.nr. 2003-2257-618).

Om møblering af forrum i de grønlandske detentioner fremgår følgende af mit brev af 27. marts 2006 til Justitsministeriets departement og Direktoratet for Kriminalforsorgen:

”Det fremgår af udtalelsen af 1. november 2005 fra departementet og direktoratet at politimesteren ville udarbejde en opgørelse over størrelsen af de enkelte detentioners forrum og den eksisterende møblering og – inden udgangen af 2005 – et udkast til møbleringsplan for hver enkelt politidistrikts forrum.

Det fremgår endvidere af politimesterens udtalelse af 22. november 2005 stilet til Justitsministeriet at politimesteren har besluttet at politiet i de arrester/detentioner der ikke har et møblerbart forrum, skal anvende en af cellerne som forrum/opholdsrum hvorefter denne celle møbleres i overensstemmelse med den ændrede anvendelse. Det fremgår endvidere at døren ind til den pågældende celle i den forbindelse vil blive fjernet.

Af Justitsministeriets udtalelse af 6. december 2005 fremgår det at politimesteren i udtalelsen af 22. november 2005 – efter drøftelserne på et stationsledermøde i Ilulissat fra den 25. oktober til den 2. november 2005 – har indstillet at forrummerne som udgangspunkt møbleres med ét bord, fire stole, bogreol, bestik, et skab til tøj, køkkenredskaber samt køleskab, kaffemaskine, vandkoger, kogeplade, tv, radio og dvd/videoafspiller. Det fremgår endvidere at Direktoratet for Kriminalforsorgen ville drøfte politimesterens løsningsmodel med politimesteren, og at direktoratet og/eller departementet derefter ville orientere mig.

Jeg tager det som direktoratet og departementet har oplyst til efterretning og afventer den nævnte (yderligere) orientering.”

Politimesteren har efterfølgende udarbejdet en møbleringsplan for forrummene i de enkelte detentioner og – i lyset heraf – en liste over mangler/nyanskaffelser af inventar ligeledes til de enkelte detentioner.

Om forrummet i detentionen i Narsaq og møbleringen heraf fremgår følgende af politimesterens liste (bilag 1 til politimesterens brev af 25. april 2006 til Direktoratet for Kriminalforsorgen):

”Antal m2 10,5
Eksisterende møblement:
Spisebord, 4 stole, TV, Kaffemaskine, Køleskab, Diverse køkkengrej”.

Om ønskerne fra politiet i Narsaq om anskaffelse af møblement til forrummet fremgår samme sted følgende:

”Ønsker:
Sidesofa 2 pers., Radio/cd-afspiller, DVD-afspiller, Ophæng til TV+DVD (Væg/loft), Skab til personlige effekter m/8 rum aflåselige, Vandkoger, 2 dyner, 2 puder, 2 betræk for dyner og puder.”

Direktoratet har i brev af 9. august 2006 til mig oplyst at det ønskede inventar ville blive afskibet fra Danmark i uge 33/2006, at sejladsen ville tage ca. 14 dage, og at inventaret herefter ville blive fordelt til de enkelte politidistrikter.

Jeg er som følge heraf ikke kommet nærmere ind på forrummets møblering på tidspunktet for inspektionen.

3. Møblering af celler

Hovedemnet for den i pkt. 2 nævnte generelle sag (j.nr. 2003-2257-618) var spørgsmålet om møblering af detentionsceller som anvendes til andre end berusere.

Efter at have brevvexlet med Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriets departement (og indirekte Politimesteren i Grønland) siden den 4. juli 2003, og efter at der havde været afholdt flere møder om spørgsmålet, anførte ombudsmanden den 27. marts 2007 følgende i et brev til departementet og direktoratet:

”Møblering af celler

Dette spørgsmål er omtalt i samtlige de udtalelser som jeg har opregnet indledningsvis. Af Justitsministeriets udtalelse af 22. marts 2006 fremgår det

- at ministeriet samme dato har tilkendegivet over for Politimesteren i Grønland at detentionsrum i fremtiden – når detentionsrummene undtagelsesvis anvendes til anbringelse af andre end berusere, f.eks. tilbageholdte og domfældte – skal være møbleret med seng, stol og bord,
- at møblerne vil blive indkøbt eller fremstillet af direktoratet,
- at møblerne vil være helt eller delvist sammenklappelige, således at de kan flyttes og opbevares, når detentionsrummene skal anvendes til berusere, og
- at ministeriet herved har forudsat at spørgsmålet om hvilke politidistrikter/detentioner, der skal huse/anvendes til andre end berusere, som hidtil afgøres af politimesteren.

Det fremgår endvidere af udtalelsen af 22. marts 2006 at ministeriet forventer at denne ordning vil kunne træde i kraft i løbet af efteråret 2006, og at ministeriet forinden dette tidspunkt vil orientere mig om status i sagen.

Som det fremgår af udtalelsen, følger det af den ordning som ministeriet har truffet beslutning om at indføre, at detentionsceller i Grønland herefter ikke kan anvendes til andet end det som de er beregnet til – at huse berusere – medmindre de er møbleret med seng, stol og bord. Det gælder dog ikke i de tilfælde hvor der er tale om ganske kortvarige anbringelser.

Jeg tager det oplyste til efterretning og afventer Justitsministeriets orientering om status i sagen inden – går jeg ud fra – udløbet af august måned i år.”

Ombudsmanden modtog efterfølgende oplysning om at det nævnte inventar var blevet afskibet af direktoratet i uge 33 i 2006 og fordelt til de enkelte politidistrikter.

Direktoratet orienterede endvidere ombudsmanden om at direktoratet ville drøfte fremgangsmåden ved supplerung af inventar med politimesteren med henblik på at sikre at detentionerne i fremtiden får udskiftet ødelagt/nedslidt inventar.

Det følger af ovenstående at detentionsceller i Grønland herefter ikke kan anvendes til andet end det som de er beregnet til – at huse berusere –

medmindre de er møbleret med seng, stol og bord (medmindre der er tale om ganske kortvarige anbringelser).

Jeg kan til orientering for politiet i Narsaq oplyse at ombudsmanden den 23. august 2007 har rejst to sager om politiets efterlevelse af ovenstående (j.nr. 2007-2874-618 og 23007-2873-618). Sagerne vedrørende detentionerne i Ilulissat og Sisimiut.

4. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter

Det fremgår af ovennævnte dagsbefaling at Direktoratet for Kriminalforsorgens vejledning for anholdte og tilbageholdte (januar 2002) altid skal udleveres til anholdte i forbindelse med indsættelse i detentionen (jf. dagsbefalingens pkt. 3.9, 4.9 og 5.9).

Jeg anmoder politiet i Narsaq om oplysning om hvorvidt vejledningen rutinemæssigt udleveres til de detentionsanbragte.

Den pågældende vejledning indeholder – i modsætning til direktoratets vejledning om fuldbyrdelse af frihedsberøvende foranstaltninger der ligeledes er fra januar 2002 – ingen oplysninger om udlevering af inventar (men kun om udlevering af egne ejendele/penge).

Da vejledningen som allerede nævnt er fra tiden for beslutningen der er omtalt i pkt. 3 (beslutningen om som altovervejende udgangspunkt ikke at anvende detentionscellerne i Grønland til andet end at huse berusere medmindre de er møbleret med seng, stol og bord) – er dette ganske naturligt.

Jeg har gjort Direktoratet for Kriminalforsorgen bekendt hermed. Jeg har endvidere meddelt direktoratet at jeg går ud fra at direktoratet vil indføje en bemærkning herom i vejledningen når denne på et tidspunkt skal revideres, men henblik på at sikre at møblerne bliver brugt, at de indsatte passer på det

lidt skrøbelige møblement, og at dette kan blive udskriftet hvis det skulle gå i stykker.

5. Andre forhold

Efter dagsbefalingens pkt. 4.9 bør tilbageholdte så vidt muligt have lejlighed til at komme i fri luft en halv time hver dag.

Bestemmelsen er ikke gentaget i dagsbefalingens kapitel 5 der vedrører personer der er dømt til anbringelse i anstalt i Grønland.

Jeg kan til orientering for politiet i Narsaq oplyse at jeg i min endelige rapport af 3. september 2007 om inspektionen af detentionen i Nuuk er gået ud fra at der er tale om en forglemmelse og har blot gjort Grønlands Politi opmærksom herpå.

Under inspektionen af detentionen i Narsaq oplyste stationslederen at de eventuelt detentionsanbragte domfældte og tilbageholdte får frisk luft under opsyn lige udenfor detentionen, og at de kommer med ud for at handle en gang om ugen. Det hænder også at de domfældte/tilbageholdte får en køretur i byen.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger. Jeg beder dog politiet i Narssaq om at oplyse hvor længe de personer der er anbragt i detentionen, og som ikke er berusere, har mulighed for ophold i fri luft.

6. Sager til gennemsyn

Under inspektionen bad jeg som allerede nævnt om kopi af detentionsblanketter mv. vedrørende de sidste ti berusere der var blevet anbragt i detentionen forud for tidspunktet for varslingen (den 13. juli 2006) af inspektionen. Jeg bad endvidere om materiale vedrørende de sidste ti personer som forud for denne dato var blevet anbragt i detentionen (hovedsagelig) af andre grunde end beruselse.

Det materiale jeg har modtaget, består af kopier af 19 detentionsblanketter (vedr. berusere, anholdte, tilbageholdte og anstaltsdømte, der indsættes i detentionen) – herunder oplysninger om politiets tilsyn med de anbragte.

Af disse 19 detentionsblanketter vedrører de 9 angiveligt personer som er blevet anholdt som berusere (uden for kriminalretsplejen), jf. dagsbefalingens kapitel 2.

Af de ni berusere blev én indsat i detentionen den 14. juli 2006 – dvs. dagen efter varslingen (den 13. juli 2006) af inspektionen. Denne sag indgår således ikke umiddelbart blandt de sager som jeg har bedt om at modtage. Da jeg imidlertid må gå ud fra at politiet i Narsaq ikke har modtaget mit brev af 13. juli 2006 hvormed jeg varslede inspektionen, før flere dage efter den pågældendes løsladelse (den 15. juli 2006) har jeg valgt også at medtage denne sag i min undersøgelse.

Jeg har nedenfor gennemgået disse ni sager med baggrund i de regler der gælder for berusere (Ap.nr. 47, 67, 68, 70, 88/05 og 17, 31, 42 og 43/06).

Hvad de resterende ti detentionsanbragte angår, er der én tilbageholdt (Ap.nr. 24/06) mens de øvrige ni i detentionsblanketten er angivet som anholdte. Af disse ni personer blev de tre løsladt inden for et kortere tidsrum, henholdsvis 2 ¼ time, 3 timer og 3 ½ time efter indsættelsen i detentionen.

Opholdet i detentionen må i disse sager sidestilles med anbringelse i venterum i Danmark (Ap.nr. 12, 38 og 40/06).

Min gennemgang nedenfor vedrører således kun de øvrige syv sager (Ap.nr. 9, 13, 15, 20, 22, 24 og 36/06).

Det fremgår af anholdelsesprotokollen at disse syv personer er anholdt i forbindelse med politiets efterforskning af forskellige kriminallovsover-

trædelser mv. (vold, trusler på livet, lov om euforiserende stoffer, husspektakler). En del af disse syv personer har ifølge detentionsblanketten (også) været påvirket af alkohol (en enkelt i middel til svær grad – Ap.nr. 20/06).

I én af de syv sager blev den pågældende tilbageholdt i detentionen i 73 dage (den ovenfor nævnte Ap.nr. 24/06) inden han – den 23. juni 2006 – blev overført til Anstalten for Domfældte i Nuuk. Jeg går ud fra at den pågældende forinden havde modtaget dom fra kredsretten.

6.1 Regelgrundlag

6.1.1 Tilbageholdte og domfældte

Det retlige grundlag for anbringelsen af domfældte i en grønlandsk detention er § 1, stk. 3, i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse om anstaltsophold i Grønland hvorefter politimesteren i særlige tilfælde kan bestemme at en domfældt anbringes i politiets detentioner. Det forudsættes at der er tale om ”korterevarende ophold”.

Folketingets Ombudsmand har efter inspektioner i maj måned 2003 af detentionerne i Kangerlussuaq, Aasiaat, Qasigiannnguit, Ilulissat og Qeqertarsuaq og anstalterne for domfældte i Aasiaat og Ilulissat henstillet til Politimesteren i Grønland at udfærdige en ny bekendtgørelse der tager højde for ændringerne i anstaltssektoren siden udstedelsen i 1999 af den gældende bekendtgørelse.

Politimesteren har i 2006 udfærdiget en sådan ny bekendtgørelse. Som svar på mit spørgsmål om kundgørelse og ikrafttræden af den nye bekendtgørelse mv. har Direktoratet for Kriminalforsorgen i brev af 31. maj 2007 i forbindelse med sagen om inspektion af anstalten for domfældte i Nuuk (j.nr. 2006-1065-628) anført følgende:

”Ombudsmanden har anmodet om oplysning om, hvornår de af politimesteren udstedte bestemmelser er (kundgjort og) trådt i kraft.

Idet direktoratet har forstået ombudsmandens anmodning som stilet til politimesteren, jf. også ombudsmandens opfølgingsrapport nr. 3 af 30. april 2007 om inspektion af Anstalten for domfældte i Ilulissat, kan det oplyses, at den ledende anstaltsleder har oplyst, at der i forbindelse med selve oversættelsen til grønlandsk opstod lidt tidsmæssige problemer, hvorfor kundgørelsen og ikraftsættelsesdatoen blev udskudt. Den ledende anstaltsleder har desuden oplyst, at bekendtgørelsen og detailbestemmelser er kundgjort for de indsatte i anstalter og detentioner i uge 30 i 2006, og at bekendtgørelsen og de øvrige bestemmelser først er anvendt fra uge 31 i 2006 (1. august 2006) og således ikke anvendt i praksis før denne dato.

Politimesteren har i sin udtalelse i det hele henholdt sig til det af den ledende anstaltsleder oplyste.”

Jeg har i den endelige rapport om min inspektion den 20. august 2006 af detentionen i Nuuk bedt om udtalelser fra Grønlands Politi og Direktoratet for Kriminalforsorgen om hvorvidt dette er den korrekte fremgangsmåde (min rapport af 3. september 2007).

Jeg har endnu ikke modtaget svar på mit spørgsmål.

Jeg har i forbindelse med tidligere inspektionssager karakteriseret det retlige grundlag for anbringelse af tilbageholdte i detentionerne i Grønland som værende upræcist (politimesteren, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet har især henvist til ”mangeårig praksis”), men jeg har under henvisning til oplysninger om at der søges tilvejebragt mere præcise regler for tilbageholdtes ophold i detentionerne i Grønland samtidig meddelt at jeg ikke foretager mig mere i den anledning.

Jeg har i ovennævnte rapport af 3. september 2007 bemærket at tidspunktet for tilvejebringelse af disse mere præcise regler med påbegyndelse af arbejdet efter betænkning nr. 1442/2004 fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission synes at være kommet et skridt nærmere.

6.1.2 Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004

Det retlige grundlag for anbringelse af spirituspåvirkede personer i detentionen er Politimesteren i Grønlands dagsbefaling. Den nugældende dagsbefaling (nr. 1) er fra 20. april 2004.

Efter dagsbefalingens pkt. 2 skal politiet tage sig af en person der er ”ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol og/eller andre berusende eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.”

De berusede skal i det omfang det er forsvarligt, overgives til andre – herunder pårørende i hjemmet, hospital eller forsorgshjem – der kan tage sig af dem så længe rusen varer. En beruset må, ligeledes efter pkt. 2, kun indsættes i detentionen hvis det er strengt nødvendigt fordi der ikke er andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende.

Det retlige udgangspunkt er således ikke indsættelse i detentionen.

Stationslederen i Narsaq oplyste under inspektionen at politiet nu er meget mere opmærksomt på og praktiserer at køre berusere hjem i stedet for at anbringe dem i detentionen end politiet tidligere har været.

Jeg har ved min gennemgang af anholdelsesprotokollen, jf. pkt. 6.3 nedenfor om belægget i detentionen, noteret mig at Ap.nr. 66/05 der blev anholdt den 16. september 2005 som beruser, en halv time efter blev ”løsladt på bopælen til konen”.

Jeg beder politiet i Narsaq om at oplyse om alle sådanne anholdelser bliver optaget i anholdelsesprotokollen.

I benægtende fald beder jeg – i forlængelse af de oplysninger som jeg modtog under inspektionen, og hvis det på nuværende tidspunkt hvor der er ansat en ny stationsleder, er muligt – politiet i Narsaq om at oplyse i hvilken udstrækning politiet har anvendt denne fremgangsmåde i perioden 1. september 2006 til 1. juli 2007.

Jeg har i rapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut stillet det samme spørgsmål.

Den pågældende skal før indsættelse i detentionen ”så vidt muligt fremstilles for en læge” (eller efter omstændighederne for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet). Lægen mv. skal undersøge om der er forhold hos den berusede som taler imod anbringelse i detentionen, og om den pågældendes tilstand eventuelt kræver behandling på sygehus eller lignende.

Hvis der er oplysninger om at den pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes – skal en sådan fremstilling altid ske før anbringelse i detentionen finder sted. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller er kommet til skade.

Efter pkt. 2.2 i dagsbefalingen må en beruset person ikke anbringes i detentionen mod lægens, henholdsvis sundhedspersonalets anvisning.

Jeg har nedenfor under pkt. 6.6 stillet spørgsmål om politiets håndtering af to sager hvor lægen tilsyneladende – mere eller mindre – har udtalt sig imod en anbringelse i detentionen.

Eventuelle skriftlige bemærkninger fra lægen skal ifølge dagsbefalingens pkt. 2.8 opbevares sammen med detentionsblanketten på politistationen i mindst to år i et særskilt ringbind.

Dagsbefalingen indeholder endvidere detaljerede regler om visitation inden indsættelse i detentionen, om den berusedes (manglende) adgang til andre lokaliteter end selve detentionslokalet, om lukning (fuldstændigt) og aflåsning af døre til egentlige detentionslokaler, og om tilsyn med de detentionsanbragte berusere (jf. dagsbefalingens pkt. 2.6).

Efter dagsbefalingens pkt. 2.7 skal detentionsanbragte berusere udtages af detentionen så snart begrundelsen for frihedsberøvelsen og indsættelsen i detentionen ikke længere er til stede.

Dagsbefalingen indeholder en særlig regel om detentionsanbringelse af berusede børn. Et barn under 15 år må således kun anbringes i detentionen hvis anden anbringelse er sikkerhedsmæssigt uforsvarlig som følge af barnets adfærd (dagsbefalingens pkt. 2). Der er endvidere i pkt. 2.9 en særlig regel om – pligtmæssig – underretning af forældrene og de sociale myndigheder. Denne regel angår børn under 18 år.

Hvis børn under 15 år undtagelsesvist anbringes i detentionen, skal der føres et skærpet tilsyn med de pågældende (pkt. 2.6).

Se nærmere om disse særlige regler for børn nedenfor under pkt. 6.10.

Endelig indeholder dagsbefalingen detaljerede regler om dokumentation for en lang række forhold i form af udfyldelse af den detentionsblanket som er vedlagt dagsbefalingen som bilag 2.

Se nærmere herom nedenfor under pkt. 6.3 – Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.

6.2 Belæg

Stationslederen oplyste under inspektionen at der er ca. 100 indsatte i detentionen om året. Der har undertiden været langvarige detentions-

anbringelser i Narsaq. Stationslederen oplyste således at detentionen den følgende mandag – den 28. august 2006 – ville modtage en domfældt som tidligere havde opholdt sig i detentionen som tilbageholdt. Den pågældende havde den 24. august 2006 fået dom. Han havde inden dommen været overført til anstalten i Nuuk med henblik på mentalobservation.

Stationslederen fortalte tillige om en anden tilbageholdt som efter et længerevarende ophold i detentionen var kommet til Psykiatrisk Hospital, Risskov, med henblik på mentalobservation, men som grundet omstændighederne ikke havde fået opfyldt sit ønske om at kunne vende tilbage til detentionen, men forblev på hospitalet (som varetægtssurrogat).

Stationslederen oplyste at der af og til er overbelæg i detentionen, men han husker dog ikke tilfælde i sin tid som stationsleder hvor der har været mere end fire personer i detentionen ad gangen.

Det fremgår af min gennemgang af anholdelsesprotokollen (fra den 1. juli 2005 til den 1. september 2006) at detentionen – med tre celler – i følgende perioder har været fuldt belagt alene med ikke-berusere:

7. til 8. september 2005 (Ap.nr. 58, 64 og 65/05)
12. til 29. november 2005 (Ap.nr. 58, 64 og 84/05) og
20. maj til 12. juni 2006 (Ap.nr. 24, 25 og 29/06).

Kun i en af disse perioder har der – herudover – været indsat berusere i detentionen. Det drejer sig om en enkelt beruser der var anbragt i detentionen i ca. 10 timer den 1. til 2. juni 2006 (Ap.nr. 31/06).

Jeg går ud fra at to af de tilbageholdte mv. i dette tidsrum har været anbragt i samme rum med henblik på at beruseren kunne anbringes alene, og jeg foretager mig ikke mere vedrørende eventuelt overbelæg i detentionen i Narsaq.

6.3 Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.

a. Til orientering for politiet i Narsaq kan jeg oplyse at jeg i rapporten af 3. september 2007 om detentionen i Nuuk bl.a. har anført/bedt om følgende:

”Det fremgår af dagsbefalingen at den blanket (bilag 2) som er knyttet til den nye dagsbefaling, skal udfyldes – og på samme måde – uanset om den der anbringes i detentionen, er domfældt, tilbageholdt eller beruser. Dette med henblik på – bl.a. – at kunne dokumentere

- om en person har været indsat i detentionen og i bekræftende fald i hvilket tidsrum,
- grundlaget for indsættelsen,
- om den pågældende er skønnet at have været spirituspåvirket (og da i hvilken grad), selvmordstruet eller syg,
- om den pågældende har været fremstillet for en læge mv.,
- om han eller hun har været visiteret og har fået frataget genstande og penge mv. og
- om der har været ført tilsyn med den pågældende (og da i hvilket omfang og på hvilken måde).

Jeg henviser til dagsbefalingens pkt. 2.8 (og til pkt. 3.8, 4.8 og 5.8 der indeholder en henvisning til reglerne i pkt. 2.8).

Som det også fremgår af den supplerende overskrift på detentionsblanketten (’vedr. berusere, anholdte, tilbageholdte og anstaltsdømte, der indsættes i detentionen’), synes pligten til at udfylde en detentionsblanket tilsyneladende først at indtræde i forbindelse med selve indsættelsen i detentionen.

Herved adskiller dagsbefalingen sig fra reglerne for tilbageholdelse af berusede personer i Danmark. Det fremgår således af Rigspolitechefens kundgørelse om detentionsanbringelse af berusede personer at også de foranstaltninger i forhold til berusede personer der består i tilbageholdelse med henblik på overgivelse til andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital eller til forsorgshjem eller lignende, ’skal fremgår af detentionsrapporten’. Der skal i Danmark tillige ske opdatering i POLSAS.

Jeg beder Grønlands Politi om at oplyse om jeg har forstået dagsbefalingen rigtigt på dette punkt.

I to tilfælde har jeg, som nævnt under punkt 6.1 vedrørende ’berusere’, kun modtaget ’Udskrift af punkt fra døgnrapporten’.

Begge tilfælde drejer sig om kvindelige anholdte der blev taget med af politiet med henblik på (læge)undersøgelse.

Jeg forstår umiddelbart sagerne således at lægeundersøgelsen i begge tilfælde var tænkt som et forberedende led til anbringelse af de pågældende i detentionen.

I det ene tilfælde var den berusede i forbindelse med lægeundersøgelsen blevet rolig og 'kunne tales til fornuft'. Hun blev herefter kørt til sin folkeregisteradresse og løsladt 'på gaden' efter godt 1½ time i politiets varetægt (Ap.nr. 344/06).

Jeg går ud fra at begrundelsen for frihedsberøvelsen på dette tidspunkt ikke længere var til stede.

I det andet tilfælde (Ap.nr. 342/06) er der i døgnrapporten anført følgende:

'... ringer i svært beruset tilstand og vrøvler om selvmord og hendes lille søn.

Patrolje 05 med KMM og CSV til stedet, der kører hende til lægeklinikken og fremstiller hende for læge ... der vurderer hende som ikke selvmordstruet – men fuld – og egnet til detentionsanbringelse – 05 retur for evt. afhentning af beruseren, der så køres tilbage til bopælen idet hun har møget patruljebilen til med afføring og urin.

Patruljebilen sprittes af med husholdningssprit.'

Jeg har noteret mig at lægen ikke anså den pågældende for at være selvmordstruet.

Hvis det der er anført i døgnrapporten, tages helt bogstaveligt, blev den pågældende kvinde (og mor) ikke indsat i detentionen fordi hun var (for) fuld.

Jeg går dog ikke ud fra at døgnrapporten skal forstås på den måde, og jeg beder politiet i Nuuk om nærmere oplysninger om denne anholdelse/den anholdte.

I fortsættelse af mit spørgsmål ovenfor om pligten generelt til at udfærdige detentionsblanket, beder jeg Grønlands Politi om en udtalelse om hvorvidt det ville være formålstjenligt om der var pligt til at udfærdige en detentionsblanket også i en sag som denne – selv om den pågældende ikke ender med at blive anbragt i detentionen. Jeg siger til at det behov for dokumentation som der med reglerne i dagsbefalingens pkt. 2.8 mv. er taget højde for, også

synes at kunne være til stede i (nogle af de) sager som ikke ender med en detentionsanbringelse.

...

At der i mange af disse tilfælde (hvor detentionsblanketten ikke er udfyldt for så vidt angår spørgsmålet om fremstilling for en læge) har været gennemført en lægeundersøgelse, fremgår af den vedhæftede lægeerklæring (detentionsblankettens bilag 1).

Det ville efter min opfattelse være naturligt om politiet med en streg eller et minus skulle angive hvis en rubrik i detentionsblanketten der er omfattet af dagsbefalingens dokumentationskrav, i det konkrete tilfælde ikke kan udfyldes.

Jeg beder om Grønlands Politis bemærkninger hertil.”

Jeg har endnu ikke modtaget de oplysninger og udtalelser som jeg i denne anden sag har bedt om.

b. Efter dagsbefalingens pkt. 2.8 mv. skal detentionsblanketten ”nøje udfyldes” med henblik på at tilvejebringe dokumentation for en lang række forhold, jf. det som jeg har anført lige ovenfor.

Tilførslerne til detentionsblanketten skal endvidere så vidt muligt foretages løbende og i umiddelbar forbindelse med iværksættelse/udførelse af de foranstaltninger som tilførslen vedrører.

Efter pkt. 2.8 kan tilførsel til døgnrapport ikke erstatte tilførsel til detentionsblanketten.

Politiet i Narsaq har i langt størstedelen af de tilfælde af detentionsanbringelse som er omfattet af min undersøgelse, ikke dokumenteret samtlige de forhold som er opregnet i pkt. 2.8, i form af udfyldelse af de rubrikker i detentionsblanketten som svarer hertil.

Det er efter min opfattelse beklageligt.

Det drejer sig nærmere – og navnlig – om oplysninger om i hvilket tidsrum den pågældende har været anbragt i detentionen. Jeg henviser til at dato/tidspunkt for indsættelsen i detentionen i fire tilfælde ikke fremgår af detentionsblanketten (Ap.nr. 47, 67, 68 og 70/2005).

Det drejer sig endvidere om oplysninger om fremstilling for en læge, om visitation og den grad af påvirkethed af alkohol som politiet har skønnet at den pågældende befandt sig i ved indsættelsen i detentionen.

I de tilfælde hvor det ikke af detentionsblanketten fremgår at der har fundet lægetilsyn sted, fremgår dette dog af den vedlagte lægeerklæring.

Jeg har dog i et enkelt tilfælde kun modtaget den første side af lægeerklæringen (Ap.nr. 43/06).

At tidsrummet for anbringelsen i detentionen i de nævnte fire tilfælde ikke er oplyst i detentionsblanketten, skyldes tilsyneladende at politiet i Narsaq i november/december 2006 har skiftet fra en ældre udgave af detentionsblanketten til en udgave hvor datoen og tidspunktet for indsættelsen i detentionen er fortrykt (dette har bevirket at disse væsentlige oplysninger er anført i de resterende fem – nyere – tilfælde af detentionsanbringelse).

Hvis det lægges til grund at den detentionsanbragte er blevet visiteret umiddelbart forud for indsættelsen i detentionen, er problemet ikke stort. Jeg henviser til at visitationstidspunktet er angivet i alle de ni tilfælde som er omfattet af min undersøgelse.

6.4 Udskrift af kriminalregistret

Det fremgår af dagsbefalingens dokumentationsregler i pkt. 2.8 – om end kun indirekte – at politiet skal foretage en søgning i kriminalregistret, jf. bestemmelsen om at ”udskrift af kriminalregistret ... i mindst to år [skal] opbevares i et særskilt ringbind”.

Hvornår disse oplysninger skal søges indhentet, og om det eventuelt skal ske inden fremstillingen for lægen/anbringelsen i detentionen, fremgår ikke af dagsbefalingen. Der er heller ikke i detentionsblanketten en rubrik til angivelse af at en sådan søgning er foretaget (og med hvilket resultat). Jeg kan til orientering oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Nuuk har henstillet til Grønlands Politi at overveje om dette ikke ville være hensigtsmæssigt.

Jeg har i intet af de ni tilfælde af anbringelse i detentionen på grund af beruselse som min undersøgelse omfatter, modtaget en udskrift af kriminalregistret sammen med de øvrige oplysninger som jeg har bedt om.

Jeg beder politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om praksis for så vidt angår søgning i kriminalregistret.

6.5 Lægeundersøgelse

Dagsbefalingens regler om fremstilling af berusere for en læge mv. før eventuel anbringelse i detentionen er omtalt ovenfor under pkt. 6.2.2.

Dagsbefalingen stiller for så vidt angår anholdte, tilbageholdte og domfældte kun krav om lægeundersøgelse før anbringelse i detentionen hvis der er oplysninger om at den pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller er kommet til skade.

Jeg henviser til dagsbefalingens pkt. 3.2 (som der i afsnittene om tilbageholdte og domfældte er henvist til).

I pkt. 3.2 i dagsbefalingen er det endvidere fremhævet at der også skal ske fremstilling for en læge mv. hvis der under anbringelsen opstår mistanke om at den pågældende er blevet selvmordstruet, syg eller skadet.

Af de syv som er blevet anbragt i detentionen (hovedsageligt) af andre grunde end beruselse, er ifølge detentionsblanketten de seks blevet lægeundersøgt. Begrundelsen for lægetilsynet er i tre tilfælde angivet som beruselse, og i ét tilfælde som ”selvmordstruet/selv mord kan ikke udelukkes” (Ap.nr. 13/06).

I de sidste to tilfælde indeholder detentionsblanketten ingen oplysninger om at den pågældende er blevet tilset af en læge; dette fremgår alene af den vedhæftede lægeerklæring.

I den ovenfor nævnte sag med Ap.nr. 13/06 har lægen under rubrikken Undersøgtes almentilstand oplyst at den pågældende lider af en ”reaktiv depression”, og at den undersøgtes tilstand skønnes behandlingskrævende (i form af ”psykologsamtale i morgen tidlig”). Lægen har dog samtidig erklæret den pågældende egnet til detentionsanbringelse.

Det fremgår af lægeerklæringen at undersøgelsen tog 10 minutter.

Jeg forstår afkrydsningen i detentionsblanketten (i rubrikken om at selvmordstruet/selv mord ikke kan udelukkes) som netop (kun) en advarsel, og jeg foretager mig ikke mere i denne sag på dette punkt.

I to tilfælde har lægeundersøgelsen fundet sted efter indsættelsen i detentionen (Ap.nr. 15/06 og 24/06) – henholdsvis ca. 2 timer og 26½ time herefter. I begge tilfælde blev undersøgelsen foretaget på Narsaq Sygehus. Politiet har i detentionsblanketten om den førstnævnte skønnet at denne var beruset (i middel grad); den sidstnævnte er et af de to tilfælde hvor detentionsblanketten ikke indeholder oplysning om at der har fundet lægetilsyn sted. Hverken detentionsblanketten eller anholdelsesprotokollen indeholder oplysninger som tyder på at den sidstnævnte var påvirket af alkohol. Lægen har i lægeerklæringen bemærket at den pågældende er ”egnet til detention” uanset at den undersøgte på dette tidspunkt har været anbragt i detentionen i mere end et døgn.

Jeg beder politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om (baggrunden for) tidspunktet for lægetilsynet i disse to sager.

Jeg beder desuden politiet – hvis det på nuværende tidspunkt er muligt – om at oplyse hvilke oplysninger den undersøgende læge har modtaget forud for lægetilsynet i den sidstnævnte sag.

Jeg har i det følgende navnlig koncentreret mig om (den obligatoriske) lægeundersøgelse mv. i forbindelse med anbringelse af de ni berusere som er omfattet af min undersøgelse.

I alle ni tilfælde fremgår det ved udfyldelse af en lægeerklæring (dagsbefalingens bilag 1) at der har fundet lægetilsyn sted, hvornår det fandt sted (ved angivelse af dato og klokkeslæt), og hvem der forestod lægetilsynet.

Lægetilsynet er i de ni sager sket ved tre forskellige læger.

Som allerede nævnt har jeg i et enkelt tilfælde kun modtaget (kopi af) lægeerklæringens første side (Ap.nr. 43/06).

Jeg beder politiet i Narsaq om også at sende mig side 2.

Efter dagsbefalingens pkt. 2.2 skal fremstillingen for lægen mv. som tidligere nævnt ”så vidt muligt” ske inden indsættelsen i detentionen.

Som allerede nævnt er tidspunktet for indsættelsen i detentionen ikke (udtrykkeligt) anført i fire af de ni tilfælde. Jeg er i forbindelse med min gennemgang af lægetilsynet gået ud fra at de pågældende er blevet indsat i detentionen umiddelbart efter at visitationen har fundet sted. Dette tidspunkt er oplyst i alle ni tilfælde.

I otte ud af de ni tilfælde af detentionsanbringelse som er omfattet af min undersøgelse, har lægetilsynet fundet sted forud for indsættelsen af de pågældende i detentionen, henholdsvis tidspunktet for visitationen.

Jeg tager dette til efterretning.

I ét tilfælde fandt lægetilsynet sted efter visitationen (20 minutter efter). Lægetilsynet fandt ifølge lægeerklæringen sted den 24. september 2005, kl. 00.15 (Ap.nr. 67/05). Det fremgår af anholdelsesprotokollen at den pågældende blev indsat i detentionen kl. 00.35. Jeg går ud fra at dette er sket umiddelbart efter afslutningen af lægetilsynet der også i dette tilfælde fandt sted på sygehuset i Narsaq.

Det fremgår således umiddelbart af de ovenstående oplysninger at også denne anbringelse i detentionen fandt sted *efter* lægetilsynet.

Jeg forstår med andre ord at ingen af de ni berusere som er omfattet af min undersøgelse, blev anbragt i detentionen før de var tilset af en læge (det der i Danmark betegnes som en foreløbig anbringelse i detentionen med en dertil hørende pligt for politiet til at foretage skærpet tilsyn).

Hvis dette er rigtigt forstået, beder jeg politiet i Narsaq om at oplyse hvor den pågældende opholdt sig fra tidspunktet for anholdelsen og indtil lægetilsynet fandt sted (Ap.nr. 67/05).

En beruset person må som nævnt ikke anbringes i detentionen mod lægens eller sundhedspersonens anvisning, jf. dagsbefalingens pkt. 2.2. I to tilfælde synes lægen umiddelbart at have taget – et vist – forbehold i forhold til anbringelse i detentionen (Ap.nr. 68/05 og 42/06).

Lægen har i det førstnævnte tilfælde – den 6. september 2005, kl. 19.12 – kun fundet den undersøgte ”[e]gnet til midlertidig detention” og har ordineret 30 mg fenemal til denne kun midlertidigt detentionsanbragte (”i aften”).

Den pågældende blev løsladt næste dag kl. 08.00. Lægens forbehold synes umiddelbart ikke at have haft nogen indflydelse på politiets håndtering af detentionsanbringelsen (heller ikke for så vidt angår det efterfølgende tilsyn med den pågældende).

Jeg beder politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om denne detentionsanbringelse.

I det sidstnævnte tilfælde (Ap.nr. 42/06) har den pågældende (chef)læge – i modsætning til hvad han har gjort i de øvrige tilfælde som er omfattet af min undersøgelse, og hvor han har forestået lægetilsynet – ikke skrevet ”egnet til detention” under pkt. c i konklusionen, men er stoppet ved pkt. b og har anført at der var behov for yderligere undersøgelse.

Som lægen har formuleret sig, burde den pågældende ikke have været anbragt i detentionen uden at der (forinden) havde fundet yderligere undersøgelser sted (jf. dagsbefalingens pkt. 2.2).

Jeg beder politiet i Narsaq om en udtalelse om denne anbringelse i detentionen.

6.5.1 Formuleringen af konklusion i lægeerklæringen (dagsbefalingens bilag 1)

Det første spørgsmål i lægeerklæringens konklusion er formuleret således:

”Undersøgtets tilstand skønnes ikke behandlingskrævende”.

Hvis lægen skønner at der ikke er behov for behandling, er det logiske svar på dette spørgsmål efter en nærmere sproglig analyse et ”ja”.

De undersøgende læger synes umiddelbart at have forstået dette spørgsmål forskelligt. Jeg henviser fx til lægeerklæringerne vedrørende Ap.nr. 67/05, 88/05, 31/06 og 42/06 (udfyldt af Kent I. Kleinschmidt) og Ap.nr. 70/05 (udfyldt af Mohamad Ali). Den førstnævnte læge besvarer spørgsmålet bekræftende, den sidstnævnte benægtende, men meningen synes dog at være den samme.

I min rapport af 13. november 2003 om inspektionen den 27. februar 2003 af detentionen i Hobro er bl.a. anført følgende om dette spørgsmål i de danske detentioner (det nævnte spørgsmål blev i den lægeerklæring som på dette tidspunkt blev anvendt ved detentionsanbringelser i Danmark, stillet på den selvsamme måde):

”Lægen har i alle de nævnte 11 tilfælde udfærdiget lægeerklæringen på blanket P153. De enkelte afsnit i lægeerklæringen er udfyldt i alle tilfælde.

Lægen har ligeledes i alle 11 tilfælde udfyldt lægeerklæringens konklusion, pkt. a: ”Undersøgtes tilstand skønnes ikke behandlingskrævende”. Dette er i de fleste tilfælde sket enten ved et kryds eller ved et ”nej”. I to tilfælde har lægen dog besvaret spørgsmålet med et ”ja” (anholdelsen den 7. september og 1. oktober 2002) hvilket kunne opfattes som et udtryk for at behandling efter lægens opfattelse var påkrævet, og at den undersøgtes tilstand således talte imod anbringelse i detentionen (jf. kundgørelsens § 14, stk. 2). At dette ikke har været lægens mening, fremgår dog i begge tilfælde af svaret på det efterfølgende spørgsmål ”Undersøgte bør umiddelbart undersøges yderligere” som lægen har besvaret med et ”nej”. (Lægeerklæringerne er udfyldt af to forskellige læger).

Som spørgsmålet i konklusionens pkt. a er udformet, vil såvel et ja som et nej på spørgsmålet kunne misforstås. Efter min umiddelbare opfattelse ville en positiv udformning af spørgsmålet være at foretrække, f. eks. undersøgtes tilstand skønnes behandlingskrævende? Det er på baggrund af min gennemgang af en lang række detentionsager min fornemmelse at spørgsmålet i konklusionens pkt. a bliver opfattet – og besvaret – således.

Jeg henstiller til Justitsministeriets overvejelse om der skal foretages ændringer i dette bilag til kundgørelsen når kundgørelsen i øvrigt skal revideres. Jeg beder Justitsministeriet om at underrette mig om resultatet af min henstilling.”

Jeg kan til orientering for Grønlands Politi oplyse at spørgsmålet i den lægeerklæring som nu anvendes i Danmark, er formuleret således:

”Skønnes undersøgtets tilstand at være behandlingskrævende?”

Jeg er bekendt med at dagsbefalingen for tiden er under revision.

Under henvisning hertil og idet jeg henviser til det som jeg har anført ovenfor og i forhold til Justitsministeriet i forbindelse med min behandling af inspektionssagen fra Hobro, henstiller jeg til Grønlands Politi at overveje om der er behov for en tilsvarende ændring i dagsbefalingens bilag 1.

Jeg beder Grønlands Politi om at oplyse hvad min henstilling fører til.

6.6 Visitation

Ifølge dagsbefalingens pkt. 2.3 skal den anholdte inden anbringelse i detentionen underkastes en visitation. Under visitationen fratages den pågældende alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Ved visitationen skal der foretages en fuldstændig undersøgelse af den anholdte.

Der gælder de samme regler for visitation for alle typer af detentionsanbragte.

Jeg henviser til at der i de øvrige kapitler i dagsbefalingen på dette punkt henvises til pkt. 2.3.

I alle ni tilfælde af detentionsanbringelse (berusere) i detentionen i Narsaq er det i detentionsblanketten som allerede nævnt oplyst at der har fundet visitation sted.

Effekter der fratages den pågældende ved visitationen, skal holdes adskilt fra effekter der tilhører andre. Der er i detentionsblanketten en rubrik til brug for den indsattes kvittering når den pågældende ved løsladelsen modtager de effekter som er blevet frataget den pågældende. Denne rubrik er imidlertid ikke omfattet af dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8.

I alle de tilfælde hvor den detentionsanbragte har fået frataget effekter ved visitationen, har den pågældende kvitteret for modtagelse heraf ved løsladelsen.

I to tilfælde fik den detentionsanbragte ikke frataget noget ved visitationen.

I et af disse to tilfælde (Ap.nr. 70/05) blev den pågældende alligevel bedt om at kvittere på detentionsblanketten. I dette tilfælde er der sat tre minusser i rubrikkerne til oplysning om fratagne effekter og fratagne penge (sedler og mønter).

Jeg beder politiet i Narsaq om at oplyse hvordan denne detentionsanbragtes kvittering skal forstås.

Dagsbefalingens pkt. 2.3 indeholder (bl.a.) følgende regler om ”videregående” visitation:

”Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation så vidt muligt alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbig visitation i overensstemmelse med foranstående. Den berusede undergives herefter et skærpet tilsyn, jf. nedenfor under afsnit 2.6. indtil den videregående visitation har fundet sted.”

Blandt de ni detentionsanbragte berusere som indgår i min undersøgelse, er to kvinder (Ap.nr. 67 og 70/05).

Visitationen blev i det førstnævnte tilfælde ifølge detentionsblanketten foretaget af ”KMM”, og i den sidstnævnte sag af ”I?O/LFO [jeg er som det fremgår, usikker på et af bogstaverne i de første initialer i den sidstnævnte sag]”.

Jeg beder politiet i Narsaq oplyse de pågældende tre polititjenestemænds køn. Jeg beder endvidere om nærmere oplysninger om de to visitationer og politiets praksis for visitation i disse tilfælde.

6.7 Tilsyn med berusere mv.

Efter dagsbefalingens pkt. 2.6 skal der føres tilsyn med berusere så hyppigt som den indsattes tilstand gør det nødvendigt.

Dagsbefalingen indeholder samtidig nogle minimumsregler for tilsynet med indsatte berusere. For detentionen i Nuuk som er den eneste døgnbetjente politistation, gælder det at der så vidt muligt skal foretages tilsyn mindst en gang hver halve time.

Tilsynene kan ske ved personligt fremmøde i detentionen (fysisk tilsyn) eller som tekniske tilsyn ved kameraovervågning mv. med overvågningsmonitor på politistationen eller i den tilsynsførende polititjenestemands private bolig. Det tekniske udstyr skal være godkendt af Rigspolitiet til elektronisk overvågning.

Er en detentionsanbragt fysisk tilset to gange, og er der ikke påvist forhold ved den pågældendes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker som fysiske tilsyn, kan de efterfølgende tilsyn ske som tekniske tilsyn.

Det fremgår udtrykkeligt af dagsbefalingen at selve detentionsanbringelsen ikke udgør et tilsyn.

Jeg går ud fra at det tekniske udstyr i detentionen i Narsaq er godkendt af Rigspolitiet.

Dagsbefalingen indeholder andre – og mindre ressourcekrævende – minimumsregler for ikke døgnbetjente politidistrikter (med detentioner der er beliggende i samme by som politistationen) og for bygder uden fast politibetjening.

Det fremgår således af dagsbefalingens pkt. 2.6 at berusere i disse detentioner skal tilses så ofte som hensynet til den enkelte indsatte sikkerhed gør det påkrævet. Dette skal som minimum ske fire gange i døgnet ved fysisk fremmøde. Der er i dagsbefalingen fastsat tidsrum for hvornår disse fire fysiske tilsyn skal ligge (morgen, middag, sen eftermiddag og ved sengetid), men dette gælder dog kun ”så vidt muligt”.

Tidsrummene der er blevet ændret i november måned 2005 efter det årlige stationsledermøde, er som følger (citatet er et uddrag af dagsbefalingens pkt. 2.6):

”Ikke døgnbetjente politidistrikter med detentioner, der er beliggende i samme by som politistationen:

I 5501 Nanortalik, 5502 Qaqortoq, 5503 Narsaq, 5504 Paamiut, 5506 Maniitsoq, 5507 Kangerlussuaq, 5508 Sisimiut, 5509 Aasiaat, 5510 Qeqertarsuaq, 5511 Qasigiannuit, 5512 Ilulissat, 5513 Uummannaq, 5514 Upernavik, 5515 Pituffik (Thule Air Base), 5518 Qaanaaq, 5516 Tasiilaq (Ammassalik) og 5517 Illoqqortoormiut (Scorebysund)) skal indsatte som minimum tilses fysisk fire gange i døgnet, nemlig så vidt muligt, i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 08.00, i tidsrummet fra kl. 11.00 til kl. 13.00 i tidsrummet fra kl. 16.00 til kl. 18.00 og i tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 00.00.

Er en detentionsanbragt fysisk tilset to gange, og er der ikke påvist forhold ved hans tilstand, der nødvendiggør, at fremtidige tilsyn sker som fysiske tilsyn, kan efterfølgende tilsyn i de mellemliggende tidsrum (det vil sige i tidsrummet fra kl. 08.00 til kl. 11.00, i tidsrummet fra kl. 13.00 til kl. 16.00, i tidsrummet fra kl. 18.00 til kl. 22.00 og i tidsrummet fra kl. 00.00 til kl. 06.00) ske via lytte- og overvågningsudstyr, godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Tilsynet via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt, som den detentionsanbragtes tilstand gør det nødvendigt og **mindst en gang i løbet af hvert af tidsrummene** [min fremhævelse]. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den indsatte tilstand, skal der straks iværksættes et fysisk tilsyn af ham ved fremmøde i detentionen.”

Det følger af reglerne at tilsynet i fx Narsaq først kan føres som teknisk tilsyn når der har været ført tilsyn ved personligt fremmøde i detentionen (mindst) to gange. Dette gælder uanset om disse to fysiske tilsyn har været ført inden for de ”obligatoriske” tidsrum eller ej. Det fremgår desuden at tilsynet inden for hvert af de ”obligatoriske” tidsrum i mindst et tilfælde skal føres ved personligt fremmøde i detentionen uanset hvor mange tekniske tilsyn der måtte være foretaget forinden, og uanset i hvilken tilstand den detentionsanbragte nu måtte befinde sig.

I rapport af 6. december 2007 om min inspektion af detentionen i Paamiut (j.nr. 2006-1066-618) har jeg stillet spørgsmål til Grønlands Politi om hvorledes tilsynsreglerne nærmere skal forstås. Jeg har i den nævnte rapport bl.a. spurgt således:

”Døgnet er i ovenstående retningslinjer delt op i 8 tidsrum, og jeg forstår da også umiddelbart retningslinjerne således at der normalt skal føres tilsyn 8 gange i døgnet: 4 gange ved personligt fremmøde i detentionen og 4 gange ved brug af overvågningsudstyret. Den af mig fremhævede sætning i sidste afsnit af ovenstående citat kan imidlertid også forstås således at der – udover det allerede fastsatte fysiske tilsyn – skal føres mindst et teknisk tilsyn i hvert af de ’obligatoriske’ tidsrum hvilket i givet fald ville føre til 12 tilsyn i døgnet. Jeg henviser til at ’tidsrum’ i den forbindelse er anvendt uden nogen præcisering. Jeg henviser endvidere til at dette afsnit fremstår som et selvstændigt afsnit.

Inden jeg foretager videre i forhold til politiet i Paamiuts tilsyn i de 9 sager som er omfattet af min undersøgelse, beder jeg om Grønlands Politis bemærkninger til det som jeg har anført ovenfor.

Følgende er et tænkt handlingsforløb:

En beruser indsættes i detentionen i fx Paamiut kl. 00.10 (efter forudgående lægeundersøgelse). Politiet i Paamiut fører fysisk tilsyn med den pågældende kl. 00.30 og 01.00. Herefter tilses den pågældende kl. 07.55 ligeledes ved personligt fremmøde i detentionen. Han løslades kl. 11.00 uden yderligere tilsyn.

I eksemplet går der næsten 7 timer mellem det andet og tredje tilsyn, men dette synes umiddelbart at være i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer uanset at behovet for tilsyn med en

beruser alt andet lige må antages at være størst i starten af detentionsanbringelsen.

Eksemplet kunne også strammes yderligere således at der i hele indsættelsesperioden – på 10 timer og 50 minutter – kun føres tilsyn to gange: kl. 05.55 og kl. 07.55 (begge som fysiske tilsyn, jf. det som jeg har anført ovenfor). Også dette tilsyn synes umiddelbart at ligge inden for de fastsatte retningslinjer.

Jeg beder i fortsættelse af mit spørgsmål ovenfor også om Grønlands Politis bemærkninger til det som jeg her har anført. Jeg bemærker for fuldstændighedens skyld at ingen af de to varianter af eksemplet er inspireret af det tilsyn som politiet i Paamiut har ført i de sager som er omfattet af min undersøgelse.

Jeg er bekendt med at dagsbefalingen på nuværende tidspunkt er under revision.

Jeg går ud fra at Grønlands Politi i forbindelse med revisionen også overvejer om ovennævnte retningslinjer kan gengives på en mere enkel og illustrativ måde end i den gældende dagsbefaling.”

Når jeg har modtaget svar fra Grønlands Politi på ovenstående generelle spørgsmål, vender jeg tilbage til politiet i Narsaqs tilsyn i de 16 sager (9 berusere og 7 ikke-berusere) som er omfattet af min undersøgelse.

6.8 Løsladelse

Løsladelsestidspunktet er oplyst i samtlige de ni detentionsblanketter (berusere).

Dette tager jeg til efterretning.

Jeg kan til orientering oplyse at jeg i rapporten om min inspektion af detentionen i Nuuk – hvor løsladelsestidspunktet var noteret i en langt mindre udstrækning – har noteret mig at løsladelsestidspunktet ikke er omfattet af dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8. Jeg har samtidig bedt Grønlands Politi om en udtalelse om hvorvidt dette er hensigtsmæssigt.

6.9 Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte

Efter dagsbefalingens pkt. 2.9 skal politiet altid – uopfordret – underrette forældremyndighedens indehaver/værgen og de sociale myndigheder hvis en ung under 18 år anbringes i detentionen som beruser.

Bestemmelsen i dagsbefalingens pkt. 3.9 (om anbringelse i detentionen af personer der anholdes som sigtet for et strafbart forhold) er ikke helt sammenfaldende hermed idet underretningen af hjemmet i disse tilfælde kun skal ske ”så vidt muligt”.

Jeg er i rapporten om inspektionen af detentionen i Nuuk gået ud fra at forskellen i formuleringen skyldes at hensynet til den strafferetlige efterforskning efter omstændighederne kan medføre at hjemmet ikke underrettes.

Blandt de 16 personer (heraf 9 berusere) som er omfattet af min undersøgelse, var én under 18 år. I Nuuk drejede det sig om 4 ud af 24 personer.

Den pågældende der – den 30. september 2005 – blev anbragt i detentionen som beruser, er født i 1990 (Ap.nr. 70/05). Hun var på tidspunktet for detentionsanbringelsen kun 14 år gammel.

Det fremgår ikke af de foreliggende oplysninger om der er sket underretning af hjemmet og de sociale myndigheder.

Jeg beder politiet i Narsaq om nærmere oplysninger herom.

Jeg kan til orientering for politiet i Narsaq oplyse at jeg i rapporten om inspektionen af detentionen i Nuuk har henstillet til Grønlands Politi at overveje om der er grundlag for at føje en rubrik til detentionsblanketten til brug for angivelse af den pligtmæssige underretning af de sociale myndigheder (og for så vidt angår berusere, underretning af hjemmet) vedrørende unge under 18 år der anbringes i detentionen som berusere eller anholdes som sigtet.

Tilsvarende gælder spørgsmålet om hvorvidt dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8 bør omfatte denne pligt.

6.10 Afsluttende bemærkninger til rapportgennemgangen

Jeg har ovenfor stillet adskillige spørgsmål efter min gennemgang af de rapporter som jeg har modtaget til gennemsyn, herunder også kritiske spørgsmål.

Til orientering for politiet i Narsaq bemærker jeg at spørgsmålene først og fremmest er ment fremadrettet. Spørgsmålene har jeg således stillet med henblik på at politiets egen administration i fremtiden kan finde sted i overensstemmelse med dagsbefalingens regler mv., og med henblik på at spørgsmålene (og svarene herpå) kan indgå i grundlaget for politimesterembedets løbende inspektioner af politidistrikterne.

Opfølgning

Jeg beder om at oplysningerne mv. fra politiet i Narsaq sendes gennem Grønlands Politi med henblik på at Grønlands Politi kan komme med bemærkninger hertil. Jeg beder endvidere Grønlands Politi om at sende det samlede materiale gennem Justitsministeriet med henblik på at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

Underretning

Denne endelige rapport sendes til politiet i Narsaq, Grønlands Politi, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet, Rigspolicefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef

